

LOKALA NYHETER

Svenskgruppen från GIRA gjorde studiebesök i Österfärnebo.

Boende i Österfärnebo går samman för mer solexel

ÖSTERFÄRNEBO 2017 började man jobba med samverkan kring solexinstallationer i Österfärnebo.

Nyligen var svenskgruppen från Green Initiatives in Rural Areas (GIRA) på studiebesök i bygden.

– Det har inte bara skett ett skifte i Österfärnebo, utan det här växer i hela Sverige och i alla världsdelar, säger Jonathan Korsar, lärare på Färnebo Folkhögskola.

Våren 2017 gjorde Jonathan Korsar och några elever ett studiebesök hos föreningen Solel i Sala & Heby. Kenneth Mårtensson är föreningens ordförande.

– På hösten 2017 hade vi en kurs på skolan som tog upp förnybar energi och specifikt solenergi. I samband med kursen bjöd jag in Kenneth att komma och prata och det blev startskottet, berättar Jonathan Korsar.

I oktober hölls ett möte på Gåvan dit cirka 30 intresserade Österfärnebobor kom för att lyssna.

”Kunskapen har ökat”

Efter ytterligare ett möte åkte

Jonathan och Kenneth runt till hushåll i Österfärnebo för att undersöka hustak och elräkningar. Kenneth har jobbat i energibranschen i 40 år, bland annat som vd för Sala-Heby Energi och innan coronapandemin hjälpte han och Jonathan till med tre upphandlingar av solpaneler till privatpersoner och företag, totalt 30 anläggningar. Just nu pågår den fjärde upphandlingen där 25-30 nya anläggningar är på gång.

– Jag tror att kunskapen ökat. Redan för fem år sedan när vi hade första mötet var många nyfikna och många kunde vara intressant redan då. På den tiden fanns det två solcellsanläggningar i Österfärnebo som jag känner till, nu är det betydligt fler, säger Jonathan Korsar.

Hur gynnar solanläggningarna Österfärnebo som bygd?

– Jag tänker att det är ekonomiskt värdefullt för de personer och företag som gör satsningarna. Är det gynnsamt för dem är det också gynnsamt för bygden.

Studiebesök på orten

I mitten av november var svenskgruppen från GIRA på

Kenneth Mårtensson på länk under studiebesöket i Österfärnebo. Han har varit en av de drivande för att få fler solexanläggningar till bygden.

besök i Österfärnebo. Detta för att få veta mer om hur bygden arbetar i solexsamarbetet lokalt i Österfärnebo och Hedesunda med omnejd.

– GIRA är ett Erasmus+-projekt med sex deltagande länder. Sverige, Polen, Grekland, Tyskland, Holland och Frankrike är med. Projektägare i Sverige är Europahuset i Gävleborg. Österfärnebobygden, Trönöbygden, Gläntan och länsbygderådet X-ing är lokala grupper i projektet, förklarar Ingrid Husén, från Hudiksvall som deltog i studie-

besöket.

Lena Åkerlind från Trönö utanför Söderhamn berättar vidare:

– Vi gör studiebesök hos varandra, även utomlands. De har även kommit utifrån till Sverige på besök. Genom att besöka varandra delar vi goda erfarenheter men ska också utveckla vårt arbete, säger hon.

”Växer väldigt fort”

Lena Åkerlind berättar att Trönöbor har crowdfundat en solexanläggning på den lokala matbutikens tak.

– Ett roligt initiativ, säger Jonathan Korsar.

Skulle det gå att göra liknande initiativ i Österfärnebo?

– Det ligger i vår planering att vi ska titta på energigemenskapen utifrån en ny lag som kom i januari. Vilka öppningar som finns i Österfärnebo och vilka som skulle kunna vara med och vad vi skulle kunna göra, säger Jonathan Korsar som menar att solex är en viktig del av framtidens energiförsörjning.

– Det är uppenbart. Det är inte bara ett skifte i Österfärnebo och Sverige utan de växer överallt, i alla världsdelar. Det växer väldigt fort, säger han.

”Är jättenöjda”

Studiebesöket bjöd också på en rundtur i bygden för att titta på exempel på solexanläggningar. Första stoppet var hos Ann-Charlotte Lundström och Dag Ackre som bor mellan Stålbo och Oppsjön. De har en anläggning med 20 solpaneler som står på marknivå, i stället för på hustaket.

– Vi har så fint tak, det var nylagt och vi ville inte täcka in det med solpaneler, säger Ann-Charlotte och berättar

man hoppade på tack vare den gemensamma upphandlingen.

– Att vi fått hjälp har varit viktigt för att vi skulle hoppa på, vi hade inte kommit oss för att göra det här själva, säger hon.

Hur har skillnaden blivit för er efter installationen?

– Det är en skillnad, just över sommaren har vi inga elräkningar alls. Vi är jättenöjda.

Solel inom lantbruket

Nästa stopp blev Wallerängsbrukaren Lennart Walleräng som driver en mjölkgård i Hedesunda. Han blev intresserad av solpaneler tidigt.

– Det var en kille från Hedesunda som tog med mig på en solexsträff i Österfärnebo 2017. Efter det bestämde vi oss för att sätta upp en anläggning. Vi fick hjälp av Kenneth att förhandla, jag är själv dålig på solex och var inte så insatt, säger Lennart.

Panelerna körde igång 2018 och producerar ungefär 90 000 kilowattimmar per år på de två anläggningar som finns på gården.

– Vi producerar ungefär 75 procent av det vi gör av med på årsbasis. Månaderna som är nu och framåt producerar vi inte så mycket på.

”Lever i samklang med miljön”

Som lantbrukare känner Lennart Walleräng ett miljöansvar.

– Det är vi bönder som får ta första smällen när det blir snett med miljön. Jag tror att alla bönder är miljöintresserade, det är miljön vi lever i samklang med, säger han.

Vad har solexen inneburit för förändring för er?

– Jag kan inte exakt, men man tror att vi ska tjäna in det på några år. 2019 var vi sju bönder som gick ihop och satte upp en anläggning, för vår del blev det vår andra. Vi har goda förutsättningar eftersom vi har stora tak och så vidare. Många av oss lantbrukare gör om ganska mycket el.

”Vi måste ha el”

Lennart Walleräng ser stora fördelar med att gå ihop i en elgemenskap för att skaffa solexanläggningar.

– Man kan förhandla fram bättre priser och det blir säkert mer attraktivt för de som ska sätta upp det hela. Jag är lite förvånad att det inte är ett krav på nybyggnad, att man åtminstone förbereder för solceller. Vi måste ha el hur vi än betar oss. Det är intressant, roligt och miljövänligt och även ekonomiskt bra. Jag är bara positiv, säger han.

Joakim Berglund
joakim@dinl.se

